

NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR MAGYARORSZÁGI HÁZASSÁGKÖTÉSE

A vonatkozó jogszabályok megnevezése:

- Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 3. § (2) bekezdésének d) és g) pontjai, 7-8. §, 20. §.
- Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM. rendelet 41-42. §-a.
- A nemzetközi magánjogról szóló 1979 évi 13. törvényerejű rendelet (továbbiakban: Nmjt.) 13. §, 37. §, 38. § (1)-(2) bekezdései.
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. mellékletének X.5. pontja
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004.évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.)
- A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (továbbiakban: Csjt.) 2-3. §.

Ügymenet leírása:

Amennyiben nem magyar állampolgár, vagy külföldön élő hontalan személy kíván Magyarországon házasságot kötni, igazolnia kell, hogy a házasságkötésnek a személyes joga szerint nincs akadálya. A házasulók személyes joga főszabályként az állampolgárságuk szerinti jog.

A házasság érvényességének *anyagi jogi feltételeit* a házasulandóknak, a házasságkötés idején fennálló közös személyes joga szerint kell elbírálni. Ha a házasulók személyes joga különböző, a házasság csak akkor érvényes, ha annak anyagi jogi feltételei mindkét házasuló személyes joga szerint teljesülnek.

A házasságot Magyarországon nem lehet megkötni, ha a házasságkötésnek a magyar jog szerint elháríthatatlan akadálya van.

A házasságkötés *alaki kellékeire* a hatályos magyar jogszabályok vonatkoznak.

A külföldi állampolgárnak személyesen, a magyar házasuló féllel együtt kell bejelentenie házasságkötési szándékát a tervezett házasságkötés helye szerint illetékes anyakönyvvezető előtt, amiről jegyzőkönyv készül.

A külföldi állampolgár, házasságkötési szándékát írásban is bejelentheti, a hazája illetékes hatósága (közjegyző, anyakönyvvezető stb.) előtt tett hitelesített - hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott - nyilatkozattal. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell mindazon adatokat, amelyek a magyarországi anyakönyvezéshez szükségesek.

A külföldi állampolgárnak igazolnia kell személyazonosságát, személyes adatait. A házasságkötéshez **szükséges külföldi okiratokat hiteles magyar fordításban kell becsatolnia. (Hiteles fordításként az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Intézet (OFFI), valamint az illetékes magyar külképviseleti szerv által készített fordítás, illetve fordítás hitelesítés fogadható el.)**

Az eljáráshoz szükséges iratok:

- Érvényes külföldi útlevel, vagy Európai Unió országban élőnél személyazonosító igazolvány (mely egyben úti okmány is), vagy magyar hatóság által - letelepedett, bevándorolt, menedékes, hontalan stb. részére - kiadott személyazonosító igazolvány, lakcímkártya.
- Családi állapot igazolása, ha azt a tanúsítvány nem tartalmazza, vagy a tanúsítvány bemutatása alól felmentést kérnek.
- Tanúsítvány, mely tartalmazza, hogy a külföldi állampolgár Magyarországon tervezett házasságkötésének személyes joga alapján törvényes akadálya nincs.
A tanúsítvány az abban feltüntetett ideig érvényes. Ha érvényességi időt nem tartalmaz, a kiállításától számított hat hónapig fogadható el.

A **tanúsítvány** olyan közokirat, melyet a külföldi állam arra feljogosított szerve ad ki, igazolva a külföldi fél személyi adatait (születési családi és utónév, házassági név, születési hely és idő, szülők születési családi és utóneve), lakóhelyét, állampolgárságát, családi állapotát és azt, hogy a külföldi házасulónak a magyar házасulóval való házasságkötése az adott külföldi ország joga szerint nem ütközik akadályba.

A tanúsítványt diplomáciai felülhitelesítéssel ellátva kell bemutatni, ha a viszonzási gyakorlat vagy nemzetközi szerződések ettől eltérően nem rendelkeznek.

Ha az anyakönyvbe bejegyzendő adatok a bemutatott okiratokkal nem igazoltak, vagy azok helyessége, valóságosága kétséges, akkor az ügyféltől születési anyakönyvi kivonat, vagy más okirat bemutatása is kérhető. A külföldi hatóság által kiállított házassági tanúsítvány általában nem tartalmazza a külföldi házасuló szüleinek születési családi és utónevét, ezért a legtöbb esetben szükséges a születési anyakönyvi kivonat becsatolása, hiteles magyar fordítással ellátva.

Az eljárás illetékmentes, az okiratok beszerzésének és magyar nyelvre történő fordításának költsége azonban a házасulókat terheli.

A Ket. szabályai szerint kell eljárni, amennyiben a külföldi fél magyarul nem ért és az eljárás során tolmács közreműködése szükséges. Tolmács közreműködésének mellőzésével felvett jognyilatkozaton minden esetben fel kell tüntetni, a nem magyar állampolgár házасuló azon nyilatkozatát, hogy a magyar nyelvet érti és beszéli.

Az anyakönyvvezető a házasságkötést megelőző eljárás jegyzőkönyvét a becsatolt iratokkal együtt, kísérlével felterjeszti a közigazgatási hivatalhoz, aki harminc napon belül elbírálja a bemutatott külföldi okiratokat és írásban közli az anyakönyvvezetével, hogy azok a magyarországi házasságkötéshez megfelelők-e.

A házasságkötést megelőző harminc napos várakozási időt a közigazgatási hivatal nyilatkozatának az anyakönyvvezetőhöz történő visszaérkezésétől kell számítani. A várakozási idő letöltése alól - a házasulók kérelmére - a jegyző, egyszerűsített határozat formájában felmentést adhat.

Amennyiben a házasságot a házasságkötési szándék bejelentéséről készült jegyzőkönyv felvételétől számított 6 hónapon belül nem kötötték meg, az egész eljárást meg kell ismételni.

Külföldi állampolgárok házassági nevét a rájuk vonatkozó nemzetközi egyezmény, vagy az Nmjt. szabályai szerint lehet anyakönyvezni.

Mi történik, ha a külföldi állampolgár nem tud tanúsítványt becsatolni?

Ebben az esetben a külföldi állampolgárnak bizonyítania kell, hogy a tanúsítvány beszerzése elháríthatatlan akadályba ütközik.

- A külföldi házasuló személyes joga szerinti állam házassági tanúsítványt nem ad ki, ezt a tényt hazája illetékes hatósága által kiadott igazolással bizonyítja. (Nem ad ki tanúsítványt Szlovénia, Szlovákia, Kanada, Izrael, stb.).
- A külföldi házasuló, a hazájában fennálló háborús helyzet miatt nem tudja beszerezni a tanúsítványt.

Az anyakönyvvezető ez esetben is felveszi a házasságkötési szándék bejelentéséről a házasságkötést megelőző eljárás jegyzőkönyvét, majd a tanúsítvány bemutatása alóli, indokolt felmentési kérelmet két példányos adatfelvételi íven rögzíti. A kérelem illétéke 5000 forint, melyet az adatfelvételi íven, illetékbélyeg formájában kell leróni.

A kérelemhez csatolni kell a külföldi állampolgár születési anyakönyvi kivonatát, valamint a szabad családi állapotról szóló igazolást, hiteles magyar fordításban.

Az iratokat az anyakönyvvezető felterjeszti a közigazgatási hivatalhoz, aki a felmentés megadásáról határozattal dönt. A kérelem elutasítása esetén a közigazgatási hivatalnál benyújtandó fellebbezéssel lehet élni, melyet az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Állampolgársági, Kegyelmi és Hatósági Főosztályának Hatósági Osztálya bírál el.

Azonos külföldi állampolgárságú házaspárok az állampolgárságuk szerint illetékes, Magyarországon működő külképviseleti hatóságnál is házasságot köthetnek, ha nemzetközi szerződés, viszonyosság és a külföldi állam joga ezt lehetővé teszi (pl. kínai állampolgárok a budapesti kínai külképviseleten).

Az ilyen házasságkötést külföldön kötöttnek kell tekinteni, így az IRM állásfoglalását kell kérni, hogy Magyarországon érvényesen elfogadható-e a házasságkötés (van-e viszonyosság a két állam